

Årsplan for Hølleveien Familiebarnehage

Barnehageåret 2011/2012

Innholdsfortegnelse:

1.0 Velkommen til et nytt barnehageår

- 1.1 Informasjon om barnehagens eier, ansatte og foreldrerepresentant
- 1.2 Hva er en familiebarnehage

2.0 Lov om barnehagen og rammeplanen

- 2.1 Barnehageloven
- 2.2 Barnehagens formål og verdigrunnlag

3.0 Foreldre

- 3.1 Foreldreråd og samarbeidsutvalg
- 3.2 Personal samarbeid

4.0 Konkretisering av barnehagens arbeid

- 4.1 Barns medvirkning
- 4.2 Danning, omsorg, lek og læring
- 4.3 Læring og sosialkompetanse

5.0 Fagområder

- 5.1 Kunst, kultur og kreativitet
- 5.2 Språk, tekst og kommunikasjon
- 5.3 Natur, miljø og teknikk
- 5.4 Kropp, bevegelse og helse
- 5.5 Etikk, religion og filosofi
- 5.6 Antall, rom og form
- 5.7 Nærmiljø og samfunn

6.0 Språk

- 6.1 Tras
- 6.2 Språksprell og snakkepakken

7.0 Overgang barnehage til skole

8.0 Planlegging

- 8.1 Observasjon
- 8.2 Dokumentasjon
- 8.3 Vurdering

9.0 Månedspan

- 9.1 Dagsrytme

10.0 Årshjul

11.0 Planlegging

- 8.1 Observasjon
- 8.2 Dokumentasjon
- 8.3 Vurdering

12.0 Progresjonsplan for fagområder

12.1 Språk , tekst og kommunikasjon

12.2 Kropp, bevegelse og helse

12.3 Kunst, kultur og kreativitet

12.4 Natur, miljø og teknikk

12.5 Etikk, religion og filosofi

12.6 Nærmiljø og samfunn

12.7 Antall, rom og form

<p>Til foreldrene ved</p> <p>Hølleveien</p> <p>Familiebarnehage</p> <p>Velkommen til nytt barnehage år!</p>	<p>Hva er en familiebarnehage?</p> <p>Familiebarnehage er en driftsform der barna tas imot i private hjem (her hos oss er bhg i egne lokaler).</p> <p>En av bhg`s viktigste oppgave er å gi barna omsorg, nærhet og legge til rette for allsidig utvikling. Barnehagen er en kulturskaper og</p>
---	---

<p>Med denne årsplanen ønsker vi å gjøre foreldre kjent med barnehagen. Årsplanen er en oversikt over barnehagens innhold som pedagogisk virksomhet.</p> <p>Hølleveien familiebarnehage Eier: Linda Nordbø Tlf: 97 53 42 54</p> <p>Førskolelærer: Linda Nordbø Jobber 70% i barnehagen og har ansvar for det pedagogiske arbeidet som består av planlegging, gjennomføring, vurdering og utvikling av bhg`s oppgaver og innhold, samt veiledning av øvrige personal.</p> <p>Assistenten: Tonje Wenche Hansen, & Grethe Aamdal Barne og ungdomsarbeider: Torhild Enoksen.</p> <p>Foreldrerepresentant barnehagen: Cecilie Helland Gabrielsen Tele: 99 09 77 12 cecilie.gabrielsen@egotogy.biz</p>	<p>har en viktig rolle som kulturformidler. I Hølleveien familiebarnehage møter vi barna med respekt og tillit. Som pedagogisk virksomhet legger vi til rette for at barna skal bli kjent med verden rundt seg samtidig som vi tilbyr barna et oversiktlig og trygt miljø.</p> <p>Vi samarbeider med andre familiebarnehager i Søgne(Turer, besøk, gymsal og lignende), på denne måten danner barna relasjoner til større grupper av voksne/barn.</p> <p>Vi har et økende fokus på danning og læring, barnas ferdigheter skal utvikles og bhg ens verdigrunnlag realiseres i praksis. I år ønsker vi å ha ekstra fokus på den katalanske kunstneren Miro. For hvert tema vi tar for oss er Miro en rød trå som går igjen hele året.</p> <p>Sammen med Salemsveien bhg har vi egen lavo som vi drar på turer til, her har vi sådd ulike grønnsaker som vi høster.</p>
--	--

Lov om Barnehager og Rammepanen.

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver.

Rammeplanen er vårt viktigste redskap i planleggingen, dokumentasjon og vurdering av barnehagehverdagen, den gir oss forpliktende rammer å arbeide etter. Etter ny revidert rammeplan er kunnskap viktigere enn noen sinne. Det er barnehagens oppgave å flette kunnskap inn i lek, opplevelser og erfaring.

Barnehageloven

I lov av 5 mai 1995 nr.19 om barnehager, er barnehagens formål formulert slik:
”Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem.

Rammeplanen er en videreføring av barnehageloven som tråde i kraft 1 august 2006.

Barnehagens formål og verdigrunnlag.

Bhg's formål er å ivareta barns behov for lek, fremme læring og danning som danner grunnlaget for allsidig utvikling i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bhg lærer barna verdier forankret i kristen og humanetisk arv og tradisjon.

Norge er blitt et flerkulturelt samfunn hvor religiøst mangfold stadig blir mer tydelig, bhg skal til en hver tid praktisere verdiformidlingen i overensstemmelse med

menneskerettskonvensjonen. Bhg's verdigrunnlag blir på den måten synliggjort, vi

anerkjenner de ulike religioner og livssyn som til en hver tid representeres i bhg.

Opplæring til tro er hjemmets ansvar.

Bhg legger til rette for likestilling mellom kjønnene, på den måten utvikler barna solidaritet med andre barn og et likestilt samfunn.

Gjensidige samhandlingsprosesser med barn og voksne danner forutsetninger for barnets danning. Danning er livslang prosess og inneholder ulike momenter. Vi legger til rette for at barna opplever danning i samspill med omgivelsene og andre. Bhg's mål er å gi barna verdier som setter de i stand til å håndtere livet ved å være nysgjerrige og prøvende til omverden samt at barna ser på seg selv som et verdifullt medlem av en større felleskap.

Foreldre

Vi ønsker best mulig kontakt/samarbeid mellom bhg og foreldre, vi oppfordrer dere som foreldre til komme med innspill og medvirke i bhg hverdagen.

Bhg og foreldre må vise gjensidig forståelse, respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet. Det legges opp til et jevnt samarbeid der informasjon og begrunnelser utveksles.

Dette oppnår vi gjennom

- Den daglige kontakt ved henting og bringing.
- Foreldremøter minst 2 ganger pr år.
- Det tilbys foreldresamtaler minst 2 ganger pr år.
- Ulike arrangementer der familien blir invitert
- Forelderåd og samarbeidsutvalg.

Forelderåd og Samarbeidsutvalg.

Forelderåd består av alle foreldre i barnehagen, og skal fremme felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget som består av eier, ansatt og foreldrerepresentant skal fastsette årsplanen for den pedagogiske virksomheten.

Personalsamarbeid

Hele personalet i bhg påvirker og medvirker i bhg s planlegging av Årsplanen og det daglige innhold av oppgaver og ansvar.

Vi har delt opp og fordelt oppgaver og ansvar til hver enkelte medarbeider, ut fra deres ønsker, interesser og kompetanse.

Konkretisering av barnehagens arbeid.

Gjennom barnehageåret skal styrer/ førskolelærer og ansatte foreta jevnlig vurdering av barnehagens arbeid. Dette gjøres ved blant annet bruk av observasjons skjemaer Alle med(og Tras der vi føler det er behov), logg av dagen, samlingsstunder, skolegrupper og jevnlig personalmøter.

Ved tilfeller der barn trenger ekstra oppfølging, blir det utarbeidet individuelle mål og tiltak. Det blir da gjennomført møter, vi har tett dialog med barn og foreldre, evaluering, dokumentasjon og kontakt/oppfølging av aktuelle instanser som PPT(Praktisk Pedagogisk Tjeneste), helse stasjonen osv.

Barnehagen har i år økt fokus på kompetanseheving av personalet, vi samarbeider med private barnehagene i Søgne kommune. Barns medvirkning er satsnings området i år, disse tiltakene er for å øke kunnskap og kompetansen for de ansatte i barnehagen.

Barns medvirkning

Er lovpålagt og står sentralt i barnehage hverdagen. I FNs barnevernkonvensjon står det ”barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt”. Vi legger til rette at barna skal være med på å forme hverdagen sin ved hjelp av deltagelse og medbestemmelse. Hvor omfattende medvirkningen er, og hvordan retten til medvirkningen praktiseres, er avhengi av barnets alder, modenhet og funksjonsnivå.

- Med utgangspunkt i teori fra Reggio Emilia om barns utvikling av den kreative prosess ønsker vi å gi barna ulike impulser(opplevelser og sanseinntrykk) som de bearbeider og uttrykker i samarbeid med personalet. Dette betyr ikke at barna skal få bestemme alt selv, men at voksne skal hjelpe dem til å foreta bevisste og gode valg.
- Reggio Emilia pedagogikken står sentralt her hos oss. Vi ser på barna som små forskere som trenger råd og veiledning, vi mener barna lærer mer av å finne ut svarene i samarbeid med personalet enn at personalet gir barnet svaret.
- Vi vil møte barna der de er, sette av tid til det enkelte barn og gi de følelsene av å bli sett og forstått. Ikke alle dager er like, av og til har noen behov for ekstra omsorg, nærhet og forståelse, vi vil legge til rette for at alle barn føler seg sett og godt ivaretatt. Alle barn er forskjellige og unike på sin egen måte.
- Med utgangspunkt i den katalanske kunstneren Miro blir det i år et forsker prosjekt der barns medvirkning står svært sentralt, her skal personalet oppmuntre barnas kreativitet undring og læring.

Danning, omsorg, lek og læring.

Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringsyn hvor danning, omsorg, lek og læring står sentralt.

Danning

I barnehagen er samhandlingsprosesser i lek, læring og det å ta hensyn til hverandre forutsetninger for barnets danning.

Ifølge filosofen Ellen Key er dannelsen det vi sitter igjen med etter at vi har glemt det vi har lært. Denne formuleringen kan forstås slik: Den kunnskapen vi har tilegnet oss, blir internalisert på en slik måte at vi ikke lenger trenger å huske den bevisst. Med andre ord: Når vi er små, læres vi opp til å sitte pent ved bordet. Den dagen vi ikke har behov for å tenke på at vi skal sitte pent, men gjør det av vane da har kunnskapen sunket ned i oss.

bhg har vi som mål:

- Å gi barna en god oppdragelse
- Å legge opp hverdagen slik at barna får et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene
- At barna reflektere over det de gjør i samspill med andre

Omsorg.

Barn har rett på omsorg og skal møtes med omsorg. Omsorg handler både om relasjon mellom personalet og barna og barnas omsorg for hverandre. Personalet i barnehagen har yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn, og omsorg har en verdi i seg selv.

I vår barnehage har vi som mål:

- At personalet har omsorg for enkeltbarn, og at det preger alle situasjoner i barnehagehverdagen
- Personalet skal skape et trygt miljø for barna. Trygghet og trivsel er grunnleggende for barns læring og utvikling. Barna skal alltid føle seg velkommen og verdsatt i trygge, læringsrike og kreative omgivelser.

- Personalet skal se det enkelte barn, være lydhør, vise innlevelse, evne og vilje til samspill. I barnehagen er det viktig at alle får opplevelsen av å være verdifulle, og at de blir møtt der de er, de skal bli respektert for den de er.
- Vi vektlegger viktigheten ved at barna lærer å vise respekt og ta hensyn til hverandre.

ek

Vi ser på leken som en viktig vei til læring, danning og utvikling, vi vektlegger tid til lek både inne og ute. For barnehagebarn er leken den aktivitet som dominerer barnehagehverdagen, leken er indremotivert, dvs. at barna har lyst og behov for å leke. Gjennom leken fremmes barns utvikling på mange områder, barnet styrker sin identitet og selvfølelse i leken.

I barnehagen har vi som mål:

- Sette av tid og legge til rette for lek inne og ute.
- Personalet skal gi impulser som inspirere barnas lek og gi leken innhold og læring.
- Legge til rette for lek i lekegrupper, lære sosiale spilleregler og koder til godt samspill med andre.

LÆRING/SOSIAL KOMPETANSE

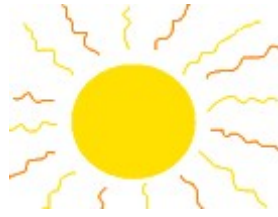
Bhg skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst, samt bidra til et godt grunnlag for livslang læring og danning. Barn lærer selv gjennom erfaring, undring og undersøkelse.

Læring er knyttet til lek og omsorg, barn lærer gjennom deltagelse.

Bhg innhold skal være variert og allsidig, det skjer læring på ulike arenaer, barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på ulike områder. Læring foregår i både uformelle og formelle situasjoner. Bhg personalet skal møte barna med respekt, tillit, anerkjenne barndommens egenverd og skal fremme demokrati og likestilling.

I barnehagen har vi som mål:

- Møte barns undring og interesser i det daglige. Stille spørsmål og undre oss sammen med barna (Reggio Emilia pedagogikken).
- Alle barn får muligheten til å delta i meningsfulle aktiviteter sammen med jevnaldrene, der vi legger stor vekt på å utvikle barnas gode samhandlingsprosesser sammen med andre. På den måten utvikler barna tilhørighet og respekt for andre.
- Legge til rette for allsidige aktiviteter og temaer etter ulike alder og nivåer.
- Barna skal få erfaring med digitale verktøy som datamaskin og fotoapparat.
- Barnehagen arbeider med kildesortering, her har vi fått gode tilbakemeldinger fra foreldre/hjemmene.

FAGOMRÅDER

Barnehagens fagområder er delt inn i 7 fagområder for å sikre variert og allsidig innhold. Fagområder, arbeidsmåter og innhold vil ofte overlappe hverandre og må sees i nær sammenheng. De er integrerte i hverandre og i løpet av barnehageåret er vi innom alle fagområdene, utfordringene varierer etter alder og utvikling. Her i årsplanen viser vi hvordan vi tilrettelegger for progresjon innen de ulike fagområdene. Bhg`s innhold er allsidig og variert, vi utformer hverdagen slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer på sitt nivå.

Rammeplanens fagområder finnes ikke bare i hverdagen, men også i det som peker seg utover hverdagen. Vi snakker om aktiviteter og situasjoner der de voksne legger til rette for fordypelse, vi tar også utgangspunkt i det som ser ut til å fange barnas interesser og spinner tråder videre derfra (Progresjon). Det er selve læringsområdet og arbeidsmåten barna skal bli kjent med.

I tema arbeidene våre vil Kunstneren Miro være en rød tråd der vi vektlegger å få med de ulike fagområder (se temaplanen på siste side). Fagområdene og barns medvirkning gjenspeiler seg i hverdagslige aktiviteter.

- Kunst, kultur og kreativitet:

Her har vi lagt vekt på kulturelle uttrykksformer som billedkunst, håndverkskunst, dans, musikk, språk, litteratur, teater, film, arkitektur og design. Dette er områder som formidler kulturarven vår og for barna er det viktige redskaper for sansing, opplevelser, tenkning og kommunikasjon.

I år har vår barnehage den Katalanske kunstneren Miro som inspirasjonskilde, og med hans kunst som startgrunnlag vil vi lage vår egen kunststil.

- Språk, tekst og kommunikasjon:

Barnehagealderen er en avgjørende periode for språkutviklingen og er derfor en viktig del av barnehagens innhold. Vi legger til rette for de gode samtaler med barna, og lærer barna å være gode lyttere. Vi leser bøker, fortellinger, regler, vitser, gåter, eventyr, dikt, rim aktivt som viktige komponenter i språkstimuleringen.

- Natur, miljø og teknikk:

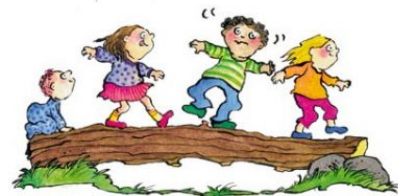
Her legger personalet opp til at barna opplever et mangfold. De stifter bekjentskap med planter, dyr, landskap, vær, årstider og miljøvern. Vi har egen lavo der vi dyrker poteter, sår erthepeiser, høster egne epler og plommer. Vi lager feller for å stifte nærmere bekjentskap med småkryp, vi kildesoterer og plukker søppel rundt barnehagens område. De skiftende årstidene blir en del av barnehagens daglige samtaler.

- Kropp, bevegelse og helse:

Dette fagområde bidrar vi til at barna får grunnleggende motoriske ferdigheter, god kroppsbeherskelse, vaner og fysiske aktivitet.

Vi har fast dag i uken hvor vi benytter oss av gymsal, ca 2 dager i uken er det turdag i nærmiljøet(lavo, skogen, lekeplasser og skogs veier) og lekeplassen i barnehagen har egen balanse/hinderløype. Lavoen som vi drar ofte til gir gode muligheter for fri lek.

- Etikk, religion og filosofi:

Under disse punktene vektlegger vi måten vi oppfatter mennesker og verden på, de preger våre verdier og holdninger. Norge er i dag multireligiøst og flerkulturelt samfunn og vi gir rom for barnas tanker. Vi reflekterer og respekterer det mangfold som representerer barnegruppa til enhver tid samtidig som vi formidler verdier og tradisjoner fra den kristne og humanetiske kulturarv. Vi går på kirkebesøk til påske og jul, synger kristne jule/påske sanger, snakker om påske og julebudskapet. Dersom det er barn i barnegruppa med andre livssyn stifter vi bekjentskap med deres religion/trosretning også.

- Antall, rom og form:

I barnehagen er vi opptatt av tall og telling, vi legger til rette for matematiske opplevelser av ulike varianter, vi utforsker, undrer, teller, samt utforsker rom, mønster og former. Stimuleringen skjer gjennom lek, hverdagsaktiviteter og eksperimentering, oppgaver alt etter de ulike nivåer.

- Nærmiljø og samfunn:

Barnehagen er barnets første møte med det offentlige rom der det er tilrettelagt for dem. Personalet gir barna kunnskap om tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst, kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Vi bruker naturen og nærmiljøet aktivt i barnehagehverdagen og på den måten tilegner barnet seg kunnskap om deres nærmiljø. Vi drar på turer til sentrum, biblioteket, kirka, landbrukskolen, tur stier osv.

SPRÅK

Å utvikle et språk er noe av det mest betydningsfulle som skjer i et barns liv. Språket gir barnet identitet og tilhørighet, det er personlig og identitetsdannende. Ved hjelp av språk lærer barnet og forstå seg selv og omverdenen. Det er avgjørende for barns videre utvikling både sosialt, intellektuelt, fysisk og emosjonelt. Det fins mye dokumentasjon på at barna gjennom språklige aktiviteter tilegner seg nøkkelferdigheter for senere lese- og skriveopplæring.

- I bhg sørger vi for varierte og positive erfaringer med språk som kommunikasjonsmiddel.
- Samtaler, høytlesning av fortellinger, rim, dikt og varierte aktiviteter er en viktig side av bhg's innhold.
Søgne kommune har vedtatt at barnehagene skal bruke observasjon skjema Alle med og Tras ved behov.

TRAS står for Tidlig Registrering Av Språkutvikling. Dette er et skjema som tar for seg ulike områder knyttet opp imot barns språk. Barnehagen vil være en viktig arena til å kartlegge barns språkutvikling.

I barnehagen jobber vi med et opplegg som heter ”**SPRÅKSPRELL**” og ”**SNAKKEPAKKEN**”. Disse er pedagogiske opplegg som tar for seg konkrete språklige aktiviteter vi kan arbeide med i barnehagen.

Språksprell er metodisk opplegg med språkleker for barn. Formålet er å stimulere barns språklige og fonologiske (lydlære) bevissthet, samt forebygge lese og skrivevansker.

Snakkepakken er et annet språkstimulerende pedagogisk opplegg som vi benytter oss av, vi styrker barns språk og begrepslæring. Målet er å hjelpe alle barn uansett språkferdigheter, med å tilegne seg språk.

OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE

Skolestart er en spennende tid for barn. I barnehagen vil vi jobbe for at overgangen mellom skole og barnehage skal gå best mulig.

Søgne kommune har laget et felles førskoleplan som heter ”På vei til skolen”. Denne planen inneholder temaer som førskolebarna skal ha kjennskap til før de begynner på skolen. Målet er at alle barn skal starte på skolen med samme kunnskap og utgangspunkt før skole start.

Vi jobber med følgende:

- Bhg sender skolen et ferdig utfylt skjema utarbeidet av Søgne kommune med informasjon om det enkelte barn
- Gjør barna kjent i nærmiljøet
- Barna hjelper til med ulike gjøremål i hverdagen
- Barna tilegner seg selvstendighet i daglige rutiner for eksempel påkledning, spising
- Førskolegruppe for de som skal begynne på skolen. Vi arbeider regelmessig med tall, form, farge, bokstaver. Vi gjør barna kjent med temaer som vil dukke opp på skolen. Barna får invitasjon til besøksdag ved den aktuelle skolen.

Planlegging

Barnehagen planlegger og lager sin egen årsplan, progresjons plan, månedsplan og aktiviteter ut fra rammeplanens krav for å sikre progresjon. Planene synliggjør hvordan fagområdene blir tilpasset det enkelte barn, barnegruppens interesser og behov. Samtidig skal i fagområdene tydeliggjøres slik at det blir sammenheng i hele barnehageforløpet, og at det vises hva barna har fått av opplevelser og læring.

Observasjon

Observasjon gjør vi daglig i barnehagen, dette danner grunnlaget for vår dokumentasjon. Når vi observerer er det enkelte barns utvikling, erfaring og læring i sentrum. Når vi observerer gruppen får vi kunnskap om det sosiale samspillet i barnegruppen. Med disse observasjonene som utgangspunkt legges det opp til utfordringer tilpasset barnas utviklingsnivå og sørger på den måten for at det er progresjon i utviklingen.

Dokumentasjon

Å dokumentere er å gjøre hverdagen synlig for det som skjer i barnehage hverdagen. Hver dag føres det dagslogg, hver måned er det referat på månedsbrevet. Det blir tatt bilder som legges ut på barnehagens passordbeskyttede hjemmeside.

Pedagogisk dokumentasjon:

Alle med er et skjema som blir fylt ut 2 ganger pr år

Tras blir brukt ved behov

Vi lager praksis fortellinger, tar bilder og barna stiller ut selvlagde produkter i utstillings skap.

Vurdering

Vurdering er viktig for oss som arbeider i bhg, vurderingene sier noe om hvordan samspillet mellom barn- barn og barn- voksne fungerer og hvordan planene fungerer i praksis. Med dette som bakteppe planlegger vi videre for å bli enda bedre. Vurderingen er også viktig for å kunne fornye virksomheten og barnehagen som en lærende organisasjon.

MÅNEDSPLAN

Hver måned deler vi ut plan for kommende måned, denne blir lagt ut på barnehagens nettside som tar utgangspunkt i tema planen/ progresjonsplanen.

I månedsplan forsøker vi kort å beskrive hva vi skal jobbe med i måneden, aktiviteter vi skal være med på, sanger vi synger, rim og regler og så videre. Den er ment som en hjelp til dere foreldre, for at dere lettere skal kunne ta del i deres barns hverdag.

Dagsrytme

Barnehagehverdagen vil i hovedtrekk se slik ut. Klokkeslettene er kun retningsgivende, og kan derfor variere.

- 7.15 Barnehagen åpner. Fri lek, de som ikke har spist frokost gjør dette.
- 8.00 Frokosten avsluttes.
- 9.30 Samlingsstund. Vi synger, har rim og regler, leser bøker og jobber med ulike temaer.
- 10.00 Formingsaktiviteter/ utflukter/ uteaktiviteter
- 11.30 Hovedmåltid
- 12.00 Utelek
- 14.00 Lett måltid
- 16.30 Barnehagen stenger

<i>Mnd</i>	<i>Tema</i>	FORSLAG TIL AKTIVITETER	<i>Annet</i>
AUGUST	Bli kjent/ innføring av rutiner	Oppstart av nytt barnehageår, bli kjent med nye barn Mye ute, turer i nærmiljøet. Syng sanger, rim og regler. Ta opp poteter, lage ulike retter. 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	Turer i nærområdet Kursdag 29.08 Barns medvirkning Foreldremøte 23.08

SEPTEMBER 	Frukt og grønnsaker Miro	Lavoen, høster frukt og grønnsaker som vi har dyrket. Vi lager mange gode retter av egenproduserte grønnsaker 1 matematikk, språk og musikk dag i uka. Turer i skogen hvor vi ser på forandringer i naturen. Vi stifter bekjentskap med Miro. Vi drar på utflukter hvor vi samler inn ulike materialer som skal brukes i bhg.	
OKTOBER	Miro	Vi starter arbeidet med å lage avis om Miro. Lager kunst inspirert av Miro s tanker. 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	Foreldre samtaler
NOVEMBER & DESEMBER	Advent & Jul Miro	Vi prater om advent, har adventssamlinger og bruker flanellograf figurer vi snakker om hvordan og hvorfor feirer vi jul? Leser julefortellinger og syngte julesanger Hvilke farger brukte Miro på kunstverkene sine, vi lager julegaver/julepynt inspirert av Miro?	Siste dag før jul er fredag 23/12 Nissefest Kirkevandring
JANUAR	Data & IKT Miro	Vi gjør oss kjent med datamaskinen og andre digitale verktøy. Vi lærer å slå på datamaskinen og søke på nettet(info om Miro). Vi jobber mot et data sertifikat. 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	Barnehagen starter opp 2/1-2012
FEBRUAR	FastelavnK arneval Miro	Hva er karneval, og hvorfor feirer vi det? Vi lager fastelavnsboller Dagens barn Vi ser på noen av Miro s kunstverk som minner om masker/karneval. 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	Karneval Fastelavnen 19.02
MARS	PÅSKE Miro	Vi prater om påske. Leser bøker og har flanellograffigurer. Påskeverksted- Vi former og lager påskepynt inspirert av Miro. 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	Foreldersamtale Kirkebesøk/påske vandring
APRIL	Nytt liv- det spirer & gror Miro	Vi ser på hva som skjer i naturen. Våren har kommet i gang og vi ser på hva som gror og hva som skjer med dyrene. Vi ser på lammene, sår frø og kanskje har noe av det vi har funnet modnet slik at det blir nok et kunstverk i bhg. 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	*barnefilm festival * besøk søgne vgs *Påskeferie: Bhg stengt 02.04 – 09.04
MAI	17 Mai & Tarkus	Hvorfor feirer vi 17 Mai? Vi øver på 17 Mai sanger, Vi tegner og maler Trafikkopplæring (Tarkus) 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	17 mai fest i barnehagen Aktivitetsdag
JUNI	Sommer aktivitet & kroppen Miro	Vi er mye ute- drar på turer Vi former og lager omriss av kroppen vår, skygge tegning og munnavtrykk og utfordrer sansene våre inspirert av Miro Sommeraktiviteter Vannlek 1 matematikk, språk og musikk dag i uka.	Siste dag 29/6 Sommerfest Barnehagen har stengt hele juli.

Kommunikasjon, språk og tekst

Metoder felles for alle aldre:

- Vi tar utgangspunkt i barnets utviklingsnivå og har fokus på sosial kompetanse, samspill og språk(snakker tydelig, bruker språket aktivt)
- Vi benytter oss av Snakkepakka og språksprell(pedagogisk tilrettelagt materiell for språk utvikling/forståelse)
- Vi setter av god tid til samtale, lytting, forklaring
- Er beviste på sammenheng mellom kommunikasjon, språk og tekst
- Vi har synlige bokstaver, tall og symboler i bhg
- Vi legger til rette for opplevelser der vi kommuniserer og bearbeider
- Det er bøker tilgjengelig for barna hele tiden, vi leser høyt, forteller fortellinger, rim, dikt historier
- Har 6 års klubb der vi har temaer som engelsk, matematikk, norsk, samfunnsfag
- Tar hensyn til barn med flerspråklig bakgrunn

1 – 3 år	3 – 6 år
<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet kommunisere med kropp og språk • Lære å forholde seg til flere i grupper • Bli glad i å bli lest for og fortrollig med å snakke, synge i grupper • Snakke enkle ord-> enkle setninger -> lengre setninger = å bruke språket • Svare når en blir snakket til/ turtaking • Finne igjen bokstaver/navnet • Utvikle språk/begrep forståelsen 	<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle et godt muntlig språk, snakke og lytte. Sette ord på opplevelser, følelser og tanker • Begynnende evne til gjenfortelling, å fortelle egne historier • Skrive symboler, regne enkle regnestykker, kjenne igjen og navngi bokstaver, ord, navnet sitt • Kunne enkle engelske ord og sanger
<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voksne er aktivt til stede, veileder barna • Gir respons på lyder og ord og er bevist på kroppsspråket, oppmuntrer barna til å fortelle hva de har opplevd/likes og gjøre. • Personalet er bevisste på å fortelle hva vi skal gjøre og har gjort • Pekebøker, enkle temabøker -> bøker med tekst • Sanger med og uten bevegelse, rim, regler, fortellinger, dramatisering • Enkle spill, puslespill 	<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstskaping • Bruke digitalt verktøy • Bli beviste på at det finns verbalt og skriftlig språk, fokus på skriftspråket, stavelser og ordlyd • Tekstskaping, faktabøker • Rimer, fortelle og lytte til historier, fortelle vitser, regler og gåter • Turtaking, tørre å snakke i forsamlinger • Vanskeligere og flere spill • Snakke høflig

Kropp, bevegelse og helse

Metoder felles for alle aldre:

- Ro, tid og hygge skal prege måltidet, sunn og variert kost
- Oppmuntre til selvstendighet ved å legge til rette for påkledning, måltid, kost. Bruke god tid, voksne veileder og hjelper der det er behov
- Personalet oppmuntrer og anerkjenner når barnet mestrer
- Får utfordringer tilpasset nivået
- Fysisk aktivitet tilpasset nivå og alder
- Jobbe for et sunt og positivt forhold til egen kropp
- Lære barna å si ifra når de opplever noe de ikke vil

1 – 3 år	3 – 6 år
<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lære å sitte ved bordet under måltider• Lære å reise seg opp -> gå• Bli oppmerksom på kroppen sin• Bruke kroppen for å nå det de vil ha• Drikke av kopp, begynne å spise selv• Tilegne seg gode matvaner• Uteliv uansett årstid og vær• Finne balansen, koordinere bevegelser• Lære å bevege seg i ulent terreng• Delta på turer	<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Øve på å smøre maten selv• Sitte fint ved bordet• Vise selvstendighet i forhold til god hygiene• Kunnskap og respekt i forhold til egen og andres kropp• Kle seg med hjelp til å fullføre• Bevege seg fritt i ulendt terreng• Koordinere bevegelser, hoppe, hinke• Utvikle pinsettgrep• Gå lengre turer
<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none">• Har forventninger til barna og legger forholdene til rette for utvikling• Serverer mat som krever tygging(grøt for de som ønsker det)• Ved bleieskift og ved påkledning gjør vi barna oppmerksomme på kroppsdelene• Oppmuntrer til å kle seg selv• Tar barna med i ulike fysiske miljøer i og utenfor barnehagen(gymsal, turer i skog og mark, nærmiljøet)• Røris, rutsjer, runser, hinderløyper, sykling	<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none">• Deltar i matlaging og opprydding• Oppfordring om å prøve å smøre maten selv• Bevisstgjøring om klær i forhold til vær, voksne kontrollerer og bevisstgjør barna i forhold til egnet klær• Rydde etter seg• Lengre og mer utfordrende turer• Leke regel leker• Sparke/kaste ball og ta i mot• Oppfordre barna til å hjelpe hverandre• Pinsettgrep

Kunst, kultur og kreativitet

Metoder felles for alle aldre:

- Ha variert formingsmaterial tilgjengelig
- Samlingsstund hver dag
- Mulighet for rolle lek og andre drama aktiviteter
- Få opplevelser som gir barna inspirasjon
- Ha utstyr, ro, voksne og støtte seg til
- Lage jul, påske, fastelavnen s pynt (inspirert av Miro)
- Lage egne skulpturer / kunst uttrykk
- Delta i kulturelle aktiviteter som teater og konserter utenfor barnehagen etter alder

1 – 3 år

Mål:

- Skape noe alene og sammen med andre
- Oppleve glede ved bøker
- Erfare og oppleve ulike materialer og uttrykks former som troldeig, modellkitt, farger, baking og ulike former for maling(fingermaling, vannmaling, urte maling)
- Få opplevelser og erfaring knyttet til kunst, kultur
- Oppleve tradisjoner/høytider som jul, påske og karneval
- Få erfaringer med musikk, forming, bøker og drama

Metode:

- Ha formings materiale som farger, ark, maling, modell kitt lett tilgjengelig i barnehagen
- Ta i bruk sang, rim og regler, lese bøker
- Delta i barnehagens tradisjoner
- Tegning, maling, modellkitt, troldeig
- Bevegelses sanger, dans
- Musikk og instrumenter
- Kunst på veggene, egenlagte og andres verk
- Tilegne seg kunnskap om Miro

3 – 6 år

Mål:

- Mulighet for å uttrykke seg estetisk
- Ta i bruk fantasien, skapergleden og tenke kreativt
- Ha glede av å skape
- Ta roller i eventyr å holde på dem over tid
- Lære sanger og regler utenat
- Dikte egne regler/sanger
- Kunne følge med i fortsettelsesbøker
- Prøve ut alternative materialer til forming

Metode:

- Klippe og lime
- Rim og regler
- Bøker
- Utklednings tøy
- Se fantasifigurer i naturen(trollskogen)
- Teaterbesøk
- Dramatisering
- Kunstutstilling
- Lese fortsettelses bøker
- Ha formings aktiviteter med alternative materialer (Miro, gjenbruk)

Natur, miljø og teknikk

Metoder felles for alle aldre:

- Få positive opplevelser av å være ute i naturen
- Være ute i ulike årstider slik at de opplever forandringene som skjer i naturen
- Lære om hvordan mann oppfører seg i naturen, mot dyr og planterike -> respekt for naturen
- Lære seg å iakttå og undre seg – sanseintrykk
- Bevisstgjøring av ressursbruk i forhold til miljøvern
- Teknikk i hverdagen
- Bruke fantasien

1 – 3 år

Mål:

- Bli glad i å være ute i naturen, i og utenfor barnehagens område.
- Tilfreds med å være ute uansett vær
- Få en viss forståelse om av de ulike årstider og vær
- Gi barna opplevelser, erfaringer og begreper om dyr og planter

3 – 6 år

Mål:

- Gi barna kjennskap til natur og miljøvern
- Gi barna begreper om dyr og planter
- Bevisstgjøring rundt endringer som skjer i naturen
- Begynnende kjennskap til data og kamera
- Sortere mat, søppel og lære om forurensing
- Lære barna og undre seg, eksperimentere og systematisere
- Erfare tekniske eksperimenter
- Ta bilder

Metoder:

- Gå turer i all slags vær og bevege seg i terrenget, turer i skog og mark
- Gi utfordringer
- Legge til rette for at barna skal føle glede ved å være ute
- Legge til rette for opplevelser der barna blir bevisste på å observere, lukte, smake og lytte
- Sanger om dyr, årstider og vær
- Lage ting av naturmateriale
- Ha søppelsortering tilgjengelig for barna

Metoder:

- Turer i skog og mark der vi oppdager naturens mangfold
- Lære om våre mest kjente husdyr og dyr ute i naturen
- Lage insektsfeller, lupe og forstørrelses glass
- Smelte snø, er det rent ?
- Hva flyter og hva synker
- Så frø
- Barna tar egne bilder
- Vi bruker oppslagsverk og internett for å finne fakta opplysninger

Etikk, religion og filosofi

Metoder felles for alle aldre:

- hjelpe barna i konfliktsituasjoner
- En plass for undring og filosofering
- Respektere hva foreldre og barn tror på
- Markere høytider og tradisjoner til de kulturer som er representert i barnegruppa
- Tilbud om deltagelse i jule gudstjeneste, julevandring(4 år og oppover) og påske gudstjeneste
- Markerer land/kulturer som er representert i barnegruppa

1 – 3 år

Mål:

- Begynnende empati, få venner, lære å hjelpe hverandre, dele leker med hverandre
- Få begynnende forståelse for at egne handlinger får konsekvenser
- Enkelt innblikk i tradisjoner og høytider
- Bordskikk, sitte pent ved bordet, si takk for mat

Metode:

- Voksne som modeller og veiledere for barna
- Undring og samtaler med barna
- Gi rom for barnas lyd og lek
- Voksne oppmuntrer støtter og gir positiv respons når barnet klarer å dele eller viser empati
- Dramatisering, sanger, musikk fra ulike kulturer
- Lage jule og påske pynt
- Gi muligheter for utvikling av vennskap og vern om disse
- Markerer høytider/tradisjoner som er representert i barnegruppa

3 – 6 år

Mål:

- Tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier
- Utvikle respekt og toleranse
- Få innsikt i kristne grunnverdier og tradisjoner og andre livssyn /religioner som er representert i barnehagen
- Det skal gis tid til ro, undring, samtaler og fortellinger
- Kunne sanger om jul og påske
- Prøve å ordne opp i konflikter selv

Metode:

- Delta i jule og påske arrangementer i kirka
- Hjelpe barna i å være trygge på normer og regler slik at de kan hjelpe hverandre
- Informere, følge opp, støtte, anerkjenne og lytte
- Møte barnet med tro, spørsmål og undring med alvor og respekt
- Markere høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen med eksempel bilder, musikk fest.

Nærmiljø og samfunn

Metoder felles for alle aldre:

- Ta utgangspunkt i barnets utviklingsmiljø
- Turer i nærmiljøet
- Behandle gutter og jenter likt, like utviklingsmuligheter
- Alle skal få medvirke i sin egen hverdag
- Gi barna tillit til at deres egen deltagelse i samfunnet er viktig
- Jobbe med sosial kompetanse
- Markere merkedager som er representert i barnehagen
- Bruke kulturinstitusjoner: Søgne gamle prestegård, kino, gimle gård

1 -3 år

Mål:

- Bli kjent med nærmiljøet, med voksne og barn i og utenfor bhg
- Oppleve å være trygge ute i naturen
- Bli kjent med barnehagen og områdene rundt
- Bruke sansene i barnehagen og på tur
- Lære om trafikk og kultur

3 -6 år

Mål:

- Forståelse for at alle mennesker uansett alder og forutsetninger inngår i barnehagens felleskap
- Gi barna innblikk i ulike tradisjoner og levesett
- Lære om yrker
- Lære om trafikkregler(Trakus)
- Demokratisk medvirkning på ulike aktiviteter
- Utforske og være nysgjerrig

Metode:

- Skape trygghet og gi omsorg
- Legge til rette og organisere grupper
- Bli kjent med barnehagens nærmiljø
- Legge opp til og gjennomføre turer i nærmiljøet
- Besøke biblioteket, SGP, kirka, sentrum, postkontoret
- Tarkus

Metode:

- Utvide turområdet
- Gi barna kjennskap til ulike tradisjoner/levesett. Historier og forandringer i nærmiljøet
- Tarkus, trafikkopplegg
- Rydde dag om våren
- Holde barnehagen og nærmiljøet rent for søppel
- Besøke skole der barna skal gå
- 5 års klubb

Antall, rom og form

Metoder felles for alle aldre:

- Ta utgangspunkt i barnets utviklingsnivå
- Benevning av symboler, tall, størrelse, mønster, parkobling og former vi har rundt oss
- Synliggjøring av ulike former og størrelser
- Sanger og regler
- Ta i bruk matematiske begreper både inne og ute
- Oppleve spenning med matematiske begreper

1 – 3 år

Mål:

- Forstå begreper over og under, mange, få, litt, mye, lite
- Erfaring med ulike former og farger
- Sammenligne
- Kjenne til at det er noe som heter tall
- Telle til 10

Metode:

- Puttebokser og puslespill
- Gi barna mulighet for erfaring med over, under, oppå, foran, bak, mange, få, noen, litt, mye
- Sangleker og telle regler
- Aktiviteter der tall er synlig
- Telle til tre
- Sammenlikne – se likheter og ulikheter

3 – 6 år

Mål:

- Vite hva trekant, firkant, sirkel er
- Få erfaring gjennom sortering og sammenligning
- Erfare, utforske og leke med former og mønster
- Oppleve gleden med og utforske og leke med tall, former
- Kjenne igjen og skrive tallrekka fra 1 – 10
- Begynne å kjenne igjen mengde og tall
- Lære seg terningbildet

Metode:

- Personalet er bevisste på bruk av matematiske begreper
- Måle, veie. Telle, snakke om alder
- Lage bilder med geometriske former; gå på form jakt i barnehagen
- Legge til rette for terning spill, lego spill, perling, tegning av mønstre
- Delta i bord dekking
- Opptelling